

Pozdravljeni učenci 4. A!

Gradivo za **četrtek, 2. 4. 2020**

Vaša učiteljica Mihaela

glasbena umetnost	Opera Glej navodila spodaj
slovenščina	DZ 2. del str. 35, 36, 37 (dodatna naloga str. 38) DOMAČE BRANJE
matematika	Učb. str. 77/nal. 6, 7, 8, 9 Glej razlago spodaj
angleščina	Glej navodilo učiteljice Mojce
družba	Glej navodilo – ustno utrjevanje znanja
Neobvezni izbirni predmet šport	Glej navodila učiteljice Damjane

Glasbena umetnost - OPERA

Danes boste spoznali **OPERO**.

Na kaj pomislite ob besedi opera? Ste si že ogledali kakšno?

Naj vam najprej predstavim OPERO.

Opera je glasbeno-gledališko delo, v katerem pevci, ki so hkrati tudi igralci, pojejo ob spremljavi orkestra. Na odru nam »pojejo« **zgodbo** (pravljico, zgodovinski dogodek, ljubezensko, šaljivo...)

Operno besedilo, s tujo besedo mu rečemo **libreto**, napiše pisec, skladatelj zapiše glasbo – ga uglasbi. Note, ki jih uporabljajo pevci in orkester, imenujemo **partitura**. **Kostumograf** nariše kostume. **Scenograf** ustvari sceno (postavitev na odru: mesto, sobo, trg, gozd ...).

V operi sodelujejo pevci (solisti, pevski zbori), orkester, včasih plesalci. Dirigent poskrbi za njeno izvedbo.

Preberite opis pravljичne opero, za katero je skladbe napisal Wolfgang Amadeus Mozart, besedilo (libreto) pa Emanuel Schikaneder.

Princ Tamino in Pamina (hčerka Kraljice noči) sta postavljena pred hude preizkušnje preden se lahko poročita. Pri premagovanju teh jima pomaga moč ljubezni in čarobna piščal, ki jo princu podarijo kraljičine dame.

V zgodbi nastopa tudi ptičar Papageno in njegova družica Papagena.

Junakom v zgodbi pomaga svečenik Sarastro, nagajata pa jima Kraljica noči in hudobni Monostratos.

Zdaj pa poslušajte naslednja odlomka opere **Wolfganga Amadeusa Mozarta z naslovom ČAROBNA PIŠČAL**.

<https://www.youtube.com/watch?v=BayTtpYP-bk>

https://www.youtube.com/watch?v=mPyV_sQOCU4

Kako sta se vam zdela posnetka? Ste ugotovili kateri lik je prijazen in kateri hudoben? Po čem ste to prepoznali?

V zvezek za glasbo napišite naslov **OPERA**, spodaj pa:

Poslušali smo opero ČAROBNA PIŠČAL, ki je delo skladatelja WOLFGANGA AMADEUSA MOZARTA.

SLOVENŠČINA - Besede z ožjim pomenom (podpomenke) in besede z širšim pomenom nadpomenke)

V torek in sredo smo se učili o sopomenkah in protipomenkah.

Ustno rešite naslednje primere. Povejte, kaj predstavljata dana para besed (torej, sta besedi sopomenki ali podpomenki).

lep – grd

piškot – keks

mama – oče

zima – poletje

star – mlad

roža – cvetlica

KRATKA RAZLAGA NOVE SNOVI

Besede imajo lahko tudi OŽJI POMEN (PODPOMENKE) in ŠIRŠI POMEN (NADPOMENKE).

Nadpomenke so besede s katerimi lahko naenkrat poimenujemo **več stvari hkrati**.

Ko rečem BARVA, imam v mislih veliko različnih barv (modra, rdeča, rumena,...)

Ko rečem ŽIVAL, se mi v mislih poraja veliko različnih živali (kača, lev, riba,...)

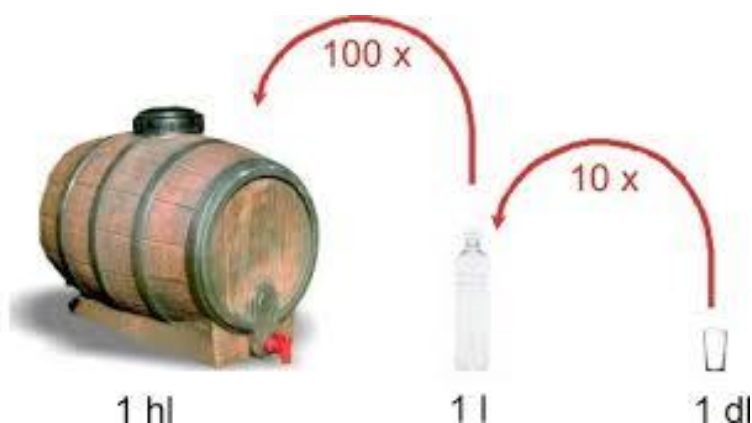
Besedi BARVA in ŽIVAL sta torej **nadpomenki**, ker poimenujeta več stvari hkrati, besede MODRA, RDEČA, KAČA pa so **podpomenke**, ker poimenujejo eno konkretno stvar.

Tako, zdaj pa reševanje nalog v delovnem zvezku. Rešite naloge na strani 35, 36 in 37.

Dodatna naloga: stran 38

MATEMATIKA - PROSTORNINA (hektoliter)

Danes boste spoznali, da večje količine merimo v hektolitrih.

hektoliter = hl

1hl = 100 l

1hl = 1000 dl

Razmislite in ustno odgovorite, kaj merimo v hektolitrih?

V zvezek prerišite zgornjo sliko. Ne pozabite na naslov - **PROSTORNINA (hektoliter)**

Odprite učbenik na strani 77 in rešite naloge 6, 7, 8 in 9. Odgovore zapiši v zvezek.

Po opravljenem delu si preveri s pomočjo rešitev na strani 115.

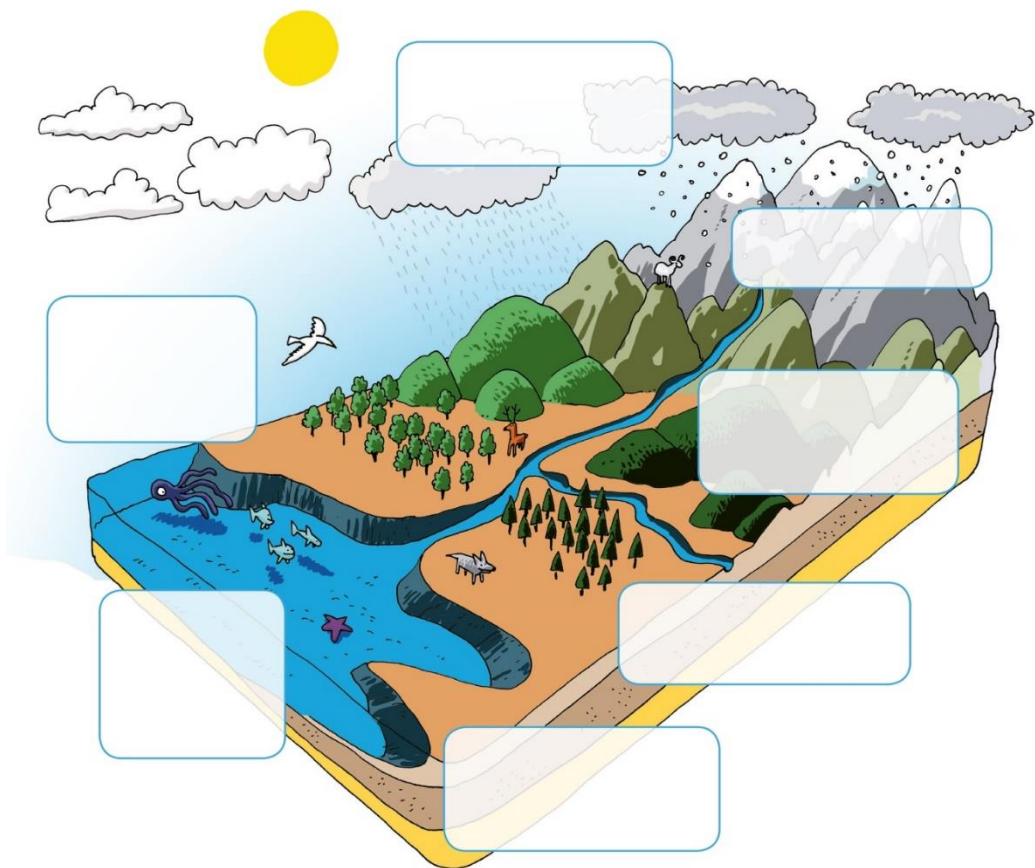
DRUŽBA - Naravne enote domače pokrajine

Najprej si preberite snov v zvezku in jo obnovite, nato ustno odgovorite na spodnja vprašanja.

Na ilustraciji poimenuj naravne sestavine domače pokrajine.

PODNEBJE PRST RASTLINSTVO VODA RELIEF

ŽIVALSTVO KAMNINE

1. Kaj je relief? Katere reliefne oblike poznaš?
2. Kaj je značilno za podnebje v tvojem kraju?
3. Katere rastline rastejo v tvoji domači pokrajini?
4. Katere živali opaziš v domači pokrajini?
5. Katere vode opaziš v bližini svojega kraja?

ANGLEŠČINA

Hello, dear fourth class. How are you today?

1. Natančno preveri rešitve prejšnje ure in popravi napake, če so se ti prikradle v zapis.

Rešitve: 1. a-6, b-2, c-1, d-4, e-5, f-3 2.a) Stand up, please. b) Open the window, please. c) Listen to me, please. 3. a) His name is Sam. b) He's ten. c) His favourite toy is a train. d) Her name is Kim. e) She's nine. f) Her favourite toy is a doll.

2. Odpri zvezek in napiši:

Schoolwork

1. Calculate. Izračunaj. Številke zapiši z besedami.

a) twelve + seven = _____

b) twenty – four = _____

c) fourteen + four = _____

d) thirteen + two = _____

e) nine+ eight = _____

f) six + six = _____

2. V teh časih v trgovino ne hodimo pogosto. Zato si napišemo nakupovalni seznam(»listek«), preden gremo. Napiši svoj nakupovalni seznam(3 stvari) in ga pokaži mami. Morda bo pa upoštevala tvoje želje.

Primer: 2 cakes

8 bananas

3 sausages

My shopping list

3. Odpri delovni zvezek na strani 52 in reši nalogo 1. Nalogo preveri s pomočjo učbenika na strani 52.

4. Zapoj pesmico iz učbenika na strani 48.

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=SuperMinds1UC&pages=48&layout=single>

DOMAČE BRANJE (4. del)

Lukec je napeto poslušal. Klepec, ki se nihče ni menil zanj, se je čutil zapuščenega in vpil. Lukec je zamahnil z roko po njem, naj bo tiho.

»Potep!« je zavpil škorec.

Oče je pisal, naj prideta za njim v Ameriko. Papir, ki je bil podoben bankovcu, ima veliko vrednost. »Ej, če bi bil izgubil pismo!« je pomislil Lukec. Mati naj proda vse, kar imajo, je dalje pisal oče. S papirji, ki jih pošilja, naj gre v mesto. Dobila bo denar in pravico do potovanja.

»Buenos Aires,« je ponovil Lukec iz pisma; to ime mu je zelo ugajalo. »Oče je v Paranaju.«

»Paraná,« je ponovil škorec.

Da, v Paranaju. Dela v neki tovarni. Teško ju pričakuje, da bodo zopet skupaj živeli.

Lukec in mati sta molčala. Zatopljena sta bila vsak v svoje misli. Lukec je vtaknil roke v žepe in se oslonil s hrbtom. V enem mesecu! V Ameriko hodijo možje, a ne dečki. In Lukcu se je zdelo, da ni več deček, temveč pol moža. V prsih mu je igralo kot najlepša godba.

»Mati, ali mi boste kupili novo obleko?«

»Vsega bo treba,« je vzdihnila mati. »Pa si tak! Kaj poreče oče?«

»Saj ne bom več,« je deček vneto obljubljal.

Škorcu je postalo dolgčas. Popadel je pismo in z eno nogo stopil nanj, da bi ga trgal s kljunom.

»Klepec, pusti to!« je dejal Lukec, iztrgal škorcu pismo in mu vrgel ovitek. »To je zate!«

Mati je iz misli globoko vzdihnila in odšla v vežo.

»Klepec, v Ameriko pojdemo,« je Lukec govoril škorcu in ga božal po hrbtu. »Tudi ti pojdeš z nama. . . tudi ti. . .«

Dvignil se je in mu odtrgal grozd. Celega mu je vrgel na mizo. Ptič je poskočil od veselja in zavreščal kot sraka.

Lukec je stopil v vežo.

»Ali bom še hodil v šolo?« je vprašal mater.

Marjeta mu ni odgovorila. Sklanjala se je nizko nad ognjišče in pripravljala kosilo. Lukec je opazil, kako ji vroče solze kapljajo na roke.

Stopil je pred kočo. Pod bregom je ležala Vipavska dolina. Srebrna voda, pobočja, polja in vrtovi. Vse to bo zapustil. . . Tudi Lukcu je postalo tesno pri srcu.

4

Koča, v kateri sta živela Marjeta in Lukec, ni bila njihova. Pred vojno jo je bil najel Ivan Brajnik, Lukčev oče, ko je bil vzel Marjeto za ženo.

Brajnik je bil dober kovač, vsi so ga hvalili. Ne le iz vasi, tudi iz bližnje in daljne okolice so mu prinašali dela. Od jutra do večera mu je kladivo pelo po nakovalu. Med delom ni rad govoril ne se šalil. Ves črn v obraz je mrščil obrvi in grbančil čelo. Zvečer, ko je zaklenil kovačnico in sedel za mizo, je bil zgovoren in vesel.

Z ženo sta imela dva otroka, sina in hčer. Ko se je začela vojna, so Ivana poklicali k vojakom. Hodil je po daljnih tujih krajih in pisal Marjeti topla pisma. Bil je ranjen v nogo in je dolgo preležal v neki bolnišnici.

Marjeta je medtem sama živela v koči. Jokala je v strahu za moža in skrbela za oba otroka. Bili so hudi časi, trpeli so pomanjkanje in stradež. Otroka sta zbolela in drug za drugim umrla. Marjeta je ostala popolnoma sama.

Vojna se je končala, Ivan se je vrnil domov. Zopet je pelo kladivo v kovačnici. Z Marjeto sta dobila še enega otroka, ta je bil Lukec. Mati od takrat ni bila več zdrava. Tožila je, da jo boli srce. Mali Lukec je jokal, pil mleko in nagajal materi. Ko je shodil, je vsak dan nekajkrat pricapljal v kovačnico. Bil je siten, vse je hotel vzeti v roke.

»Pusti!« mu je rekel oče. »Opekel se boš.«

Sinček pa ni rad ubogal, bil je svojeglaven. Ko se je oče ozrl, je zgrabil za gorko železo. Speklo ga je, da je zajokal.

Oče ga je vzel na koleno in mu popihal roko. Ni se hudo opekel, lahko bi bilo huje. Lukec je utihnil. Nato ga je oče prijel za roke in Lukec je jahal konjička. Oče je pel:

»Hopa, hopa čička,
Lukec na konjička. . .«

To je bilo lepo. Lukec je čisto pozabil, da ga skeli roka. Smejal se je. Še! Oče se je z njim igral vsak večer.

Lukec je rasel. Ko je zlezal v prve hlačke, se je neredko od jutra do večera mudil pri očetu v kovačnici. Tam je bilo toliko lepih reči. Stal je za vrati in gledal.

»Oče, za kaj pa je to?«

Vse je hotel vedeti. Oče mu je razlagal.

»Kaj bo iz tebe?« ga je nekoč vprašal.

»Kovač bom.«

Bil je še majhen, ko je očetu pomagal goniti kovaški meh. Oglje je žarelo, železo je postajalo rdeče kot makov cvet. Oče ga je zgrabil s kleščami in s kladivom udrihal po njem. Svetle iskre so letele na vse strani.

Včasih sta se oče in mati dolgo pomenkovala. Lukec je poslušal, a ni razumel vsega. Oče je tožil, da ni več zaslužka. Mislil je, da si bo lahko kupil kočjo in ne bodo več živeli pod

tujo streho, a ni šlo. Živeli so iz rok v usta. Mati je večidel molčala in kdaj pa kdaj globoko vzdihnila.

Neki večer je oče povedal materi:

»V Ameriko pojdem.«

Marjeta je zajokala.

Drugi dan se je Lukec splazil v kovačnico in gledal očeta, ki je z vso močjo obdeloval železo. Zdelo se je, da je hud.

»Oče, kam pojedete?« ga je vprašal.

»V Ameriko. Ali nisi slišal? Za morje.«

»Ali je to daleč?«

»Daleč. Tam, kamor zahaja sonce.«

Lukec je počenil na tnalce. Nekaj časa je molče gledal očeta.

»Ali pojdem z vami?«

»Ne,« je oče kratko odgovoril. »Z materjo ostaneta doma.«

Kar je rekel oče, je bilo kot z žebliji pribito. Lukcu je bilo težko.

Oče ni odšel tako naglo. Medtem je Lukec že začel hoditi v šolo. Nekega dne je oče prinesel veliko denarja domov. Izposodil si ga je bil. Vrgel ga je na mizo in ga preštel. Mati je zopet jokala.

»Če pojde vse po sreči, prideta za menoj,« je dejal oče.

Ko je odhajal, sta ga Marjeta in Lukec spremljala do Gorice. Na postaji so se objeli. Oče je bil ganjen, mati pa je tako jokala, da ni mogla govoriti. Tudi Lukcu so tekle solze.

Marjeta in Lukec sta se vsak dan spominjala očeta. Pisal jima je, da je srečno prišel v Ameriko. Potem je poslal denarja, da je mati plačala dolg. Sporočil jima je, naj potrpite, prišla bosta za njim; nato bodo zopet skupaj živeli.

Lukec je rasel in hodil v šolo, nagajal materi in učiteljici. Po očetovem odhodu se je čutil gospodarja v hiši in se nikogar ni bal. Jedel je z očetovo žlico, nosil očetov klobuk in stare očetove čevlje. Mati je bila predobra in je le vpila nad njim. Če ga je kdaj natepla, je njo bolj bolelo kot Lukca.